

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Judicium Ecclesiasticum Seu Decretalium Gregorij IX.
Pont. Max. Liber II.**

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1726

Titulus XXX. De Confirmatione utili, & inutili.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74990](#)

cit, modò de rato caveant l. *Judices* 1. C. si per vim, vel alto modo &c. Gloss. fin. in c. un. cit. Pirk. hic n. 3.

Quæritur 6. quæ sit poena eorum, qui Romipedas, & peregrinantes ad Limina Apostolorum capiunt, vel spoliant rebus, quas secum ferunt? n. hi Excommunicata-

tionem incurunt can. *figuis* 23. *caus.* 24. q. 3. quæ est reservata Papa in Bulla *Cœnæ Can.* 9. & 10. Estque perinde, five devotionis, five alia de causa Romam accedant: & extenditur non solum, cum eo tendunt, sed etiam, cum ibi morantur, vel inde redeunt. Pirk. n. 4.

TITULUS XXX.

De Confirmatione Utile, & Inutile.

SUMMARIUM.

1. *Summa presentis Tituli.*
2. *Definitio Confirmationis.*
3. *Varietas.*
4. *Quid intersit, an facta sit in forma communis, vel speciali?*
5. *In qua forma censeatur facta in dubio?*
6. *Signa, ex quibus colligitur, quæd facta sit in forma speciali.*

7. *Quibus casibus etiam in forma speciali facta non habeat vim validandi actum invalidum?*
8. *An Privilegiorum innovatio habeat vim confirmationis, ita, ut novum jus tribuat?*
9. *Quis cognoscere in dubio de confirmatione possit?*

Dictum est in precedentibus duobus Titulis, quomodo Sententia per Appellationem, vel peregrinationem ad Sedem Apostolicaem suspendatur, & potestas cognoscendi de hujus iustitia devolvatur ad Superiorum. Cum vero contingat se- penumero, ut ejusmodi sententia ab hoc confirmetur, tanquam legitimè pronuntiata, hinc in Titulo presenti agitur de Confirmatione utili, & inutili: & quidem generaliter, ut non solum includat confirmationem sententiæ, sed etiam possessionis, privilegiorum, instrumentorum, officiorum, transactionum, statutorum &c.

Quæritur 1. quid sit Confirmatio? q. 2. Confirmatio est Juris prius habiti, seu questi per legitimum Superiorum facta corroboratio. Host. in Summ. hic n. 1. Tusch. V. confirmatio concl. 704. n. 1. Decius in Rubric. b. tit. Pirk. num. 1. Dixi 1. Juris prius habiti; nam Confirmatio semper præsupponit aliquid prius esse, quod confirmetur: ac proinde sicut ratificatio est quædam convalidatio actus precedentis, ita & confirmatio. Dixi 2. per legitimum Superiorum; nam quæ à privatis fuit, approbationes potius, quam confirmationes dicentur. Barbos. b. tit. in princ. Ratio est, quia Confirmatio propriè dicta ad Imperium pertinet, quo par in parem, & multo magis inferior in Superiorum caret. Dixi 3. Corroboratione; nam confirmatio supponit valorem actus: & hinc si actus ille, qui confirmatur, invalidus est, neque confirmatio eidem valorem tribuit, nisi casu, quo Superior confirmans clare significat se actui daturum valorem, etiamsi per se non sit validus; sed tunc potius innovatio quædam actus, seu nova con-

cessio, aut provisio, quam confirmatio erit, ut intra n. 4. dicetur.

Quæritur 2. quotuplex sit Confirmatio? q. duplex est: una dicitur *Confirmatio simplex*, seu *in forma communis*, & *ordinaria*; altera *in forma speciali*, seu *ex certa scientia*. *Priore modo* fit confirmatio, quando Princeps, vel alias Superior, potestatem confirmandi habens, nullâ, vel non exactâ causa cognitione præmissâ, adeoque de negotio non plenè, sed confusè tantum instructus, contractum, vel actum ab inferiore gestum confirmat in eo statu, in quo antea fuit. *Posteriore modo* autem quando actum ab inferiore gestum confirmat, pensatis, & examinatis totius negotij circumstantijs, & qualitatibus, adeoque cum perfecta ejus notitia. Abb. in c. 1. b. tit. n. 6. Gonz. in c. 2. eod. n. 5. Wiest. hic n. 3.

Quæritur 3. quid intersit, utro ex his modo confirmatio fiat? q. interesse plurimum; nam si in forma communis facta sit, quamvis actum validè, & legitimè gestum approbando eidem firmitatem, & authoritatem majorem conferat, nullam tamen vim, & effectum habet respectu actus invalidi, quem in sua nullitate relinquit. Suar. l. 8. de Leg. c. 18. n. 8. Oliva For. Eccl. p. 1. q. 40. num. 2. Pirk. hic n. 3. Wiest. n. 6. Ratio est, quia confirmatio ita facta quodam modo conditionalis est, & includit tacitam conditionem, *Si sententia justè lata, si Elecio Canonica, si privilegium legitimè obtentum fuit:* idque ex natura confirmationis, quæ, nisi aliud exprimatur, nihil de novo facit, sed rotat factum.

At vero confirmatio, quæ fit in forma speciali, & ex certa scientia, novum jus tribuit actui confirmato, eumque si forte insup-

validus esset, firmum facit, & validum, supplendo defectus, qui in eo intervenerunt, & suppleri possunt, ac solent à confirmante; quia æquivaler novæ concessioni. Suar. l. cit. n. 10. Laym. in c. 1. b. t. n. 5. Gonz. ibid. n. 5. Pirk. hic n. 4. Wiest. n. 7.

Atque hinc fit, quod si Privilegia aliqui Ordini Religioso olim concessa, postea verò per Papam, vel Trid. revocata, nunc iterum confirmantur, si in forma communi hoc fiat, per ejusmodi confirmationem non reviviscant, neque revalidentur; reviviscant autem, si confirmantur in forma speciali, & ex certa scientia. Rodriq. tom. 1. qq. regul. q. 8. a. 6. Laym. l. 1. Theol. mor. tr. 4. c. 23. n. 16. q. 4. Donat. Prax. reg. tom. 1. p. 1. tr. 11. q. 2. n. 4. § 10. Pirk. hic num. 4. Wiest. n. 7.

Quæritur 4. in qua forma facta confirmatio censeri in dubio debeat? Videlicet dicendum, factam esse in forma speciali: quia quemlibet actum, præsertim Papæ, vel alterius supremi Principis, interpretari convenit, ut aliquid operetur, & otiosus non sit arg. l. item veniunt 20. §. preter 6. in fin. ff. de heredit. petit. & l. quies 12. ff. de reb. dub. atqui confirmatio in forma speciali plurimum, in forma communi parum, & penè nihil operari videtur, cum invalido actui vim nullam conferat, validus autem actus absque ea robur habeat, & subsistat. Conf. quia c. quia diversitatem 5. de concess. præbend. & c. examinata 7. b. t. mentio fit de Diversis clausulis addi solitis confirmationi in forma communi. Igitur si omittantur, confirmatio debet censeri facta in forma speciali.

Sed dicendum, omnem confirmationem censeri debere factam in forma comuni, & ordinaria, nisi aliquod signum apponatur, ex quo constat eam factam esse in speciali. Ita docet Card. Tusch. V. confirmatio concl. 708. n. 11. Suar. c. 18. cit. n. 7. Donat. tr. 1. cit. q. 6. n. 1. Oliva. q. 40. cit. n. 30. Pirk. hic n. 5. Wiest. n. 9. Ratio est, qui confirmatione simpliciter, & nullo addito facta supponit rem esse, quæ confirmatur, cum sit qualitas accidentalis; non entis autem nullæ sint qualitates.

Ad rationem dubitandi dico confirmationem in forma communi non esse otiosam, quia ita confirmando actum Princeps quodammodo suum facit; cuius effectus est, ut quod ita confirmatum est, magis observetur, neque ita facile impugnetur, aut evertatur. Imò talis confirmatione, ut in Electionibus, aliquando tribuit jus in re, cum absque illa, electus tantum habeat jus ad rem. Ad Conf. negatur Consequentia; solum enim sequitur, quod utiliter addantur.

Quæritur 5. unde colligatur confirmationem factam in forma speciali? **Res.** hujus signa sunt 1. si in Instrumento, seu Rescripto confirmationis inferatur totus tenor dispositionis, vel actus, qui confirmatur, c. ve-

nerabilis 2. b. tit. Gloss. ibid. in cas. § V. tenor compositionis, Abb. n. 2. Suar. c. 18. cit. n. 5. Oliv. q. 40. cit. n. 5. Pirk. n. 6. Wiest. n. 4. Ratio est, quia tunc constat Principem sufficientem rei notitiam, & scientiam habuisse, ideoque non obstante defectu aliquo voluisse authoritate sua dispositionem, vel actum confirmare, & firmum, validumque reddere.

2. Si in Rescripto, sive Litteris Confirmationis expresse adjecta sit clausula Ex certa scientia: proceditque hoc, et si tenor dispositionis, vel actus, qui confirmatur, Litteris illis non sit inseritus. Abb. in c. examinata 7. b. tit. n. 6. Suar. c. 18. cit. n. 6. Donat. q. 5. n. 4. Oliva n. 6. Pirk. n. 8. Wiest. n. 4. cit. Ratio est, quia Principi, affirmanti se sufficientem habuisse rei notitiam, adeoque non ignorasse defectum, qui per ejus potestatem supplendus fuit, credendum est.

3. Si confirmatio fiat per verba, quæ clausulæ, Ex certa scientia æquivalent, qualia sunt, si dicat, se confirmare actum ex plenitude potestatis, vel contraria non obstante dispositione, aut omnes Juris, & facti defectus supplendo. Felin. in c. nonnulli 28. de rescript. n. 13. fall. 5. Suar. n. 6. cit. Donat. num. 7. § 8. cum alijs supra. Ratio est, quia per hujusmodi clausulam Papa, vel Princeps significat se velle confirmationem dare non secundum Jus comune, sed supra vel contra Jus ordinarium, quod non presumitur facere, nisi ex certa scientia.

4. Si ex alijs verbis rescripti confirmatorij, vel ex narratis in illo constet, Principem cum plena causa cognitione dispositionem, vel actum confirmasse. Abb. in c. cum inter 5. de except. n. 7. Felin. ibid. n. 2. Donat. n. 8. cum citt. Ratio est, quia non interest, quo modo mentem suam confirmans exprimat, cum taciti, & expressi si eadem vis.

5. Denique si actus confirmatio à confirmante iteretur. Abb. in c. porrecta 6. b. t. n. 5. Donat. n. 5. & reliqui supra. Ratio est, quia geminatio rescripti habet vim clausulæ Ex certa scientia.

Quæritur 6. quibus casibus confirmatione in forma speciali, & ex certa scientia non habeat vim tribuendi valorem actui secundum se irrito? **Res.** Esse; & 1. quidem si dispositio, vel actus, qui confirmatur, laborat defectu indispensabili à confirmante, ut si sit contra Jus naturale, Divinum, Gentium. Abb. in c. 1. de transact. n. 5. Imol. ibid. n. 7. Berojus in c. 1. b. tit. n. 27. Laym. ibid. n. 7. Pirk. hic n. 9. Wiest. n. 8.

2. Si defectus, quo laborat dispositio, vel actus, sit quidem dispensabilis à confirmante, talis tamen, in quo dispensare non soleat; nam tunc, ut dispensasse censeatur, specialis mentio defectus in Rescripto confirmationis fieri debet. Laym. l. cit. n. 8. Pirk. Wiest. l. citt.

3. Si Princeps defectum, seu nullitatem actus supplere non possit sine præjudicio

cio alterius ; quia jus tertio quæsitum tollere, aut ei derogare Princeps, si specialiter non exprimat, nunquam censetur. Berojus n. 28. Laym. Pirk. Wiest. l. citt.

4. Si actus confirmandus irritus sit ob defectum consensus, & hic Jure naturali requiratur ad actum, vel contractum, ut est in Matrimonio, non potest eum Papa, vel Princeps confirmatione sua supplere, cum non possit facere ex nolente volentem. Abb. in c. 1. b. tit. n. 13. Suar. l. 8. de Leg. c. 18. n. 15. Pirk. n. 10. bic.

5. Denique clausula *ex certa scientia*, vel alia æquivalens nihil operatur in ijs, quæ Princeps ignorare præsumitur, ut sunt illa, quæ in facto consistunt, veluti Statuta, & consuetudines particulares locorum, nisi tenor eorum in Rescripto confirmatorio expressus esset, vel aliunde constaret de mente confirmantis. Laym. l. cit. Pirk. n. 9.

6. Queritur 7. an Privilegiorum innovatio habeat vim confirmationis, ita, ut jus novum tribuat ? n. distinguendo : Vel enim innovatio est merè materialis, sive ipsius Instrumenti per nimiam vetustatem consumpti, vel est formalis, sive ipsius gratiæ, & Juris privilegio concessi, & in Instrumento contenti.

Si primum, nullum Jus novum per hujusmodi innovationem confertur, prout distinet patet ex c. cùm dilecta 4. b. tit. c. ex parte 13. & c. quia intentionis 29. de Privil. Ratio est, quia ejusmodi innovatio tantum fit ad conservationem tenoris Instrumenti, &

faciliorem probationem ejus, quod in illo continetur. Suar. l. 8. de Legib. c. 20. n. 3.

Si secundum, tunc juxta dicta n. 4. distinguendum est, an hujusmodi innovatio facta sit tantum in forma communi, an vero in forma speciali. Nam si in forma communi facta sit, tantum roborat, & autoritatem addit Juri jam prius quæsito, & nunquam revocato, vel amissio. Si vero sit in forma speciali, gratiam, & jus de novo conferit, & Privilegium, quod per revocationem, usum contrarium, non usum &c. amissum est, redintegrat. Suar. l. cit. n. 4. & seqq. Barbos. in c. cùm dilecta 4. b. tit. n. 10. & seqq. Pirk. hic n. 26. Wiest. n. 12. & 13.

Queritur 8. quis cognoscere in dubio de confirmatione possit ? n. cum distinctione : Vel enim dubitatur, an confirmatione sit vera, vel falsa, seu illegitima, an contraria dubitatur, utrum facta sit in forma speciali, vel in forma communi. In primo dubio non potest Judex inferior de ea cognoscere, ut cum Innoc. in c. 1. princ. b. t. notat Pirk. hic n. 15. In secundo dubio id examinare, & definire Judex inferior potest, ut sciat, an cognoscere, & judicare possit de re confirmata, neene, ut indicat Host. in c. 2. b. t. Joan. And. ibid. in fin. Pirk. l. cit. eo ferè modo, sicut Judex à quo examinare potest, utrum Appellatio sit justa, vel injusta, ut sciat, an debeat ei deferre, vel non, licet de ipsa causa Appellationis cognoscere nequeat.

Finis Libri Secundi Decretalium.

IN.